

die niet door de Compagnie bezet zijn, omdat de kosten niet doelmatig zouden zijn. Bovendien gaat het argument [fol. 1617] dat te Malakka geen grotere bezetting wordt aangehouden dan de memorie van bezuiniging voorschrijft, niet op, daar het juist de bedoeling is door het sluiten van Pulau Pintu Gedong de bezetting te Malakka te versterken. Het gewicht van de argumenten die het bestuur in het meegezonden geheime besluit van 11 september 1764 gebruikt, zal in het voorjaar onbevooroordeeld worden gewogen om dan een finaal besluit naar Malakka te zenden. Over de overige vorsten langs Straat Malakka valt niets bijzonders te melden. Ten aanzien van in- en afschrijvingen, belastingen en vergoedingen zijn de in China betaalde meetlonen van de Kievitsheuvel deels uit de boedel van wijlen hoofdadmirateur Gabriël de Lopes met een bedrag van f 2270 vereffend en deels voor f 1078 ten gunste van de arme weduwe van onderkoopman Johan Gilbert afgeschreven. [fol. 1618] De verzoeken van de weduwen van onderkooplieden en boekhouders Arij Verbrugge en Everhard Cramer om ontslagen te worden van respectievelijk f 2198 en f 6438 wegens fouten in de soldijen, zijn afgewezen, omdat het opperhoofd van het generaal soldijkantoor Thomas Fredrik Wannemaker heeft bericht dat daartoe niet overgegaan kon worden. Daar deze vrij excessief is, is een nadere verantwoording gevraagd van het afschrijven van 129 snaphanen, 5 donderbussen en 17 pistolen die bij het testen van 1209 snaphanen, 10 donderbussen en 86 pistolen zijn gesprongen. Er is bevolen om zulke rapporten in het vervolg te laten beëindigen. Over de geringe handel van de Compagnie valt slechts te berichten dat het restant textiel, dat jaren onverkocht was gebleven, met toestemming van de Hoge Regering met een winstje van 15 % werd afgezet. Volgens de brief van 31 maart 1764 gebeurde dit op krediet dat voor eind augustus 1764 moet worden afgelost [fol. 1619] met Suratse ropia's. De vergoeding van het verlies op zekere beschadigde soorten is vastgesteld bij besluit van 18 juni en 30 augustus 1764. Om iedere schijn te vermijden dat de afzet van Compagnies textiel te Palembang en Djambi door particuliere aanvoer wordt belet, is in de vergadering van 25 september 1764 besloten het bestuur te Malakka te berichten dat vervoer naar die twee plaatsen, op straffe van inbeslagneming en een boete van vier maal de waarde, verboden moet worden. In de brief van oktober 1764 zijn de redenen genoemd om niet meer dan 500.000 lb tin te accepteren. In de Malakse geheime resolutie van 11 september 1764 werd bepaald dat de levering uit Perak niet werd vastgelegd, omdat ze onder de bepaalde hoeveelheid was, en dat het ontbrekende door tin uit Selangor en vooral uit Rembau zou worden aangevuld, daar die het fijnst is. Wat de laatste twee gebieden meer dan het vastgestelde aanbieden, [fol. 1620] moet zo goed mogelijk afgewezen worden. Men verwacht weinig van de pogingen van het bestuur de prijzen te verminderen. De staatrekening over 1762/63, opgenomen in de brief van 31 maart 1764, vertoont op een inkoopbedrag van f 43.076 aan goederen slechts een winst van f 4306, of van 10 %. Dit is vooral veroorzaakt door een verlies van f 3831 op stalen beitels, waarop 67½ % gemaakt moet worden, en er is f 2679 gewonnen op f 231 aan specerijen.⁴ In 1762/63 bedroegen de inkomsten in totaal f 131.094 en de uitgaven f 100.299, zodat het positieve saldo f 30.795 is. Vergeleken met 1761/62 waren er f 4132 meer inkomsten en f 5391 minder lasten, wat een verbetering van f 9523 is. Het bestuur is hierom geprezen en aangespoord goed op het huishoudelijk beleid te letten. De schulden van de inlandse vorsten Radja Sulayman van f 6884 en van de radja van Trengganu van f 439 worden dubieus geacht. [fol. 1621] De schuld van de overleden Radja Mahmud van f 2234 is als geheel hopeloos afgeschreven. De pachten voor 1764 zijn voor rsd 52.958,-, of voor rsd 6088,- meer dan in 1763, gemijnd. Het bestuur berichtte dat er geen goud voor de vastgestelde prijs van rsd 17½ per reaal van 24 karaat fijn kon worden ingekocht. Het bestuur kreeg verlof er f 400,- het mark fijn voor te geven, maar omdat particulieren een hogere prijs bieden, en hun dat niet met sancties te verbieden is, twijfelt men er aan of er goud te bemachtigen zal zijn. Op 31 maart 1764 schreef het bestuur dat het uit de voorraad van 98.601 Suratse ropia's wel

4 Dit is niet geheel duidelijk.